

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 2(29)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2011

УДК 330-339; 321.7; 159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Подолька А. М., д-р юрид. наук, проф. — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф., Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М., д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М., д-р іст. наук, Піляєв І. С., д-р політ. наук, Хижняк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф., Пила В. І., д-р екон. наук, проф., Радзівеський О. І., д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф., Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р біол. наук, проф.

Психологічні науки

Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Лігоцький А. О., д-р пед. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Приходько Ю. О., д-р психол. наук, проф., Синьов В. М., д-р пед. наук, проф., Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф., Ануфрієв М. І., канд. юрид. наук, проф., Бородін І. Л., д-р юрид. наук, проф., Бандурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Корнієнко М. І., канд. юрид. наук, проф., Марчук В. М., д-р юрид. наук, проф., Подолька А. М., д-р юрид. наук, Юлдашев О. Х., д-р юрид. наук

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 27 квітня 2011 р.)

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: В. Б. Захожай (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001 — Вип. 2 (29). — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 222 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами розвитку економіки, політології, психології і права.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

Збірник “Наукові праці МАУП” зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, в якому висвітлюються результати наукових досліджень в галузях економіки, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

Вищою атестаційною комісією України “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з політичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 р.) та юридичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/5 від 31 травня 2011 р.).

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	5	Калашніков В. А. Проблеми розвитку громадянського суспільства в Україні.....	64
Медвідь Ф. М., Баран В. В. Концепція української раси Юрія Липи: витоки, сучасне прочитання	5	ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	68
Автенюк О. А. Державно-правове забезпечення розвитку системи вищої освіти в Україні: сучасний стан і перспективи	13	Шконда В. В., Кальянов А. В. Світовий досвід здійснення пенсійних реформ та його значення для України	68
Гайдай С. В. Співвідношення політичної ідеології та політичної науки	18	Ліщитович Л. І., Мельник П. П. Еколого-економічні наслідки впливу геомагнітного поля на агроценози	76
Гулько О. Я. Державна служба в контексті сучасних світових і національних змін і трансформаційних процесів	23	Мельник П. П. Економічні підходи до оцінки впливу магнітного поля Землі на продуктивність агроєкосистем	79
Євтушевська О. І. Проблеми політичного лідерства в сучасній Україні: гендерний аспект	27	Гришин П. М. Функціонально-цільова специфіка розвитку системи фінансового контролю в Україні.....	82
Кравченко Т. А. Критерій легітимності в оцінці політичного процесу у стабільних і перехідних політичних системах.....	32	Гришин П. М. Нормативно-правові основи забезпечення державного фінансового контролю: стан і перспективи розвитку в Україні.....	88
Кузьмін П. В. Взаємодія політики і бюрократії як проблема політичної науки і практики.....	37	Ейсмонт В. С. Теоретико-методологічні аспекти економічного зростання, економічного розвитку і розвитку економіки.....	93
Лазаренко О. В. Проблема поділу влади: теоретично-методологічні засади розробки та актуальні питання обґрунтування	40	Тумовс Р. А. Детермінанти сучасного політичного процесу: національний і глобальний вимір	100
Логвиненко С. В. Питання національної безпеки України в контексті попередження та боротьби з тероризмом: теоретичний аспект проблеми	43	Мамченко М. М. Поняття фінансових ресурсів в аналізі джерел формування капіталу підприємств	105
Масловська О. М. Поняття партійних систем у сучасному політологічному дискурсі: теорія і методологія аналізу.....	49	Мельников А. Е. Теоретичні аспекти банківської інвестиційної діяльності.....	110
Масловська О. М. Політичні партії і розвиток парламентаризму в Україні: актуальні питання теорії і практики	54	Остапенко А. В. Проблеми розвитку і теоретичної реконструкції конкурентних відносин в аналізі ринкової економіки.....	117
Тимошин В. В. Проблеми систематизації принципів державного контролю: державно-правовий аспект аналізу	59	Остапенко А. В. Концепції і моделі ринкової конкуренції у сучасній економічній теорії	122

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ЦІЛЬОВА СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Наукові праці МАУП, 2011, вип. 2(29), с.82–87

Проблема фінансового контролю та його забезпечення належить до групи найбільш складних і важливих питань сучасної науки державного управління.

Організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю є одним з основних напрямів державної фінансової політики, яка має реалізовуватись і розвиватись не хаотично, а на чітко вивірених та обґрунтованих науковій основі. У зв'язку з чим неабиякої науково-теоретичної ваги та значущості набуває аналіз як загальної системи фінансового контролю в Україні, так і її функціонально-цільової специфіки.

Разом з тим, вивчення функціонально-цільової специфіки та тенденцій розвитку сучасної системи фінансового контролю в Україні має ознаки не лише теоретичної значущості, а й практичної актуальності. У зв'язку з чим необхідно вказати на такі аспекти. По-перше, підвищення дієвості та ефективності державного фінансового контролю, посилення його профілактичної спрямованості в останні роки зумовили стійку тенденцію до зміцнення фінансової дисципліни в державі. Наразі державний фінансовий контроль здійснюється уповноваженими центральними органами виконавчої влади та контрольно-ревізійними підрозділами, що функціонують у структурі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади. Утім, рівень правопорушень у фінансовій сфері залишається доволі високим, що є наслідком нерозв'язаних проблем в організації державного фінансового контролю. Це зумовлює потребу не лише в удосконаленні окремих механізмів фінансового контролю, а й у перегляді базових функцій та цілей цієї діяльності Української держави. По-друге, недосконале нормативно-правове поле, недостатня ефективність контролю, орієнтація на здійснення його у формі ревізій та перевірок після завершення фінансово-господарських операцій – усе це не забезпечує належного усунення виявлених правопорушень, націленості

суб'єктів державного фінансового контролю на запобігання правопорушенням, а також високого рівня координації та обміну інформацією. Водночас, існуюча система державного фінансового контролю не дає Кабінету Міністрів України змоги повною мірою здійснювати глибокий аналіз та оцінку системи державного управління в окремих сферах соціально-економічної діяльності. Усе це підвищує актуальність усебічного наукового дослідження теоретичних основ функціонування системи фінансового контролю в Україні та пошуку науково обґрунтованих шляхів удосконалення чинного законодавства України в цій галузі. По-третє, з огляду на одержавленість власності, більшість дефініцій фінансового контролю соціалістичної доби були пов'язані тільки з державним контролем. Потреби у виділенні в окремий підвид і визначення особливостей організації та застосування державного фінансового контролю в цей час не було, бо в економіці панувало пряме партійно-державне управління. На жаль, зазначене застаріле сприйняття фінансового контролю зберігається до сьогодні не лише на теоретичному рівні, а й на практиці. Усе це заважає як ефективному розвитку системи державного управління в Україні, так і її інтеграції до ЄС. Очевидно, що одним зі шляхів виправлення такої ситуації є докорінне переосмислення функціонально-цільової специфіки розвитку системи фінансового контролю в сучасних умовах становлення України як демократичної і правової держави.

Отже, ставлячи на меті комплексний аналіз функціонально-цільової специфіки розвитку системи фінансового контролю в Україні, маємо вирішити такі конкретні завдання: а) схарактеризувати основні тенденції у вивченні функцій та цілей системи фінансового контролю в дослід-

женнях у галузі державного управління останньої чверті XX ст.; б) окреслити основні функції державного контролю та їх значення для функціонування загальної системи державного управління; в) виявити функціонально-цільову специфіку фінансового контролю в сучасних умовах становлення України як демократичної і правової держави.

Як вже зазначалося у працях, які були видані починаючи з кінця 80-х років минулого століття, фінансовий контроль у багатьох випадках отожднювався з контрольною функцією фінансів або визначався як елемент системи управління, що забезпечував зворотний зв'язок. Проте М. Білуха, І. Белобжецький та інші дослідники визнавали наявність не фінансового, а фінансово-господарського контролю, який, на їхню думку, досліджував фінансово-господарську діяльність підприємств у сфері виробництва, обміну і споживання суспільно-необхідного продукту. Метою такого контролю, як стверджувалося, було сприяння раціональному використанню засобів і предметів праці й самої праці у підприємницькій діяльності для одержання найбільшого прибутку [1]. З наведеного визначення мети контролю видно, що йдеться про контроль, який є ширшим, ніж державний фінансовий контроль, адже в цьому визначенні окреслено інтереси власника, яким у ринкових умовах господарювання не завжди є держава. На відміну від цього, С. Шохін і Л. Воронін зазначають, що фінансовий контроль – це система органів і заходів з перевірки законності і доцільності дій у сфері створення, розподілу та використання грошових фондів держави і місцевого самоврядування, одна із форм державного контролю, що сприяє забезпеченню законності, охороні прав власності, правильному та ефективному використанню бюджетних, позичкових і власних коштів [2].

З урахуванням зміни реалій загальнодержавна власність була замінена державною, колективною і приватною. Як результат, змінилося й ставлення до державного фінансового контролю. Так, Ю. Воронін розглядає фінансовий контроль як регульовану правовими нормами діяльність державних органів і органів місцевого самоврядування по перевірці формування, розподілу, цільового, ефективного та раціонального використання фінансових ресурсів держави й органів місцевого самоврядування, використання державної і муніципальної власності відповідно до чинного законодавства з метою виявлення і попередження недоліків у роботі підконтрольних об'єктів [3].

О. Василик доводить, що фінансовий контроль – це елемент системи управління фінансами, особлива сфера вартісного контролю за фінансовою діяльністю всіх економічних суб'єктів (держави, регіонів, підприємств та організацій), дотримання фінансово-господарського законодавства, доцільності витрат, економічної ефективності фінансово-господарських операцій [4, 401]. Л. Савченко аргументує, що фінансовий контроль – це діяльність державних органів і недержавних організацій, наділених відповідними повноваженнями, що спрямована на забезпечення законності, фінансової дисципліни, раціональності в ході мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів держави [5].

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий контроль – це діяльність органів державної влади й управління, місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та громадян України по відстеженню функціонування будь-якого об'єкта управління в частині дотримання встановлених державою та іншими суб'єктами регулювання господарської діяльності норм (правил) формування, розподілу та використання ним фінансових ресурсів, їх обліку і звітності про використання [6]. Звідси роль державного фінансового контролю в системі державного регулювання економіки виражається через участь у розв'язанні двох проблем: а) підвищення ефективності державного регулювання економіки; б) дотримання правил формування і використання фінансових ресурсів, встановлених державою. У першому випадку за допомогою державного фінансового контролю (як форми зворотного зв'язку) суб'єкт державного регулювання економіки одержує необхідну інформацію про якість вжитих ним заходів регулювання, а саме дані про своєчасність, достатність, адресність і затратність застосованих регуляторів. На підставі цього можна оцінити, чи досягнуто економічний ефект таким регулюванням економіки для суспільства та за потреби здійснити коригування заходів державного регулювання з метою підвищення їх ефективності. У другому випадку за допомогою державного фінансового контролю реалізується контрольна функція державного регулювання економіки.

Якісний бік державного фінансового контролю виражається через реалізацію ним трьох основних функцій: інформаційної, профілактичної і мобілізуючої. Інформаційна функція державного фінансового контролю зводиться до того, що інформація, одержана в результаті його здійснення, має стати основою для при-

йняття відповідних управлінських рішень і вжиття коригувальних заходів, які забезпечать функціонування суб'єкта господарювання відповідно до встановлених державою норм. Профілактична функція державного фінансового контролю полягає у створенні організаційно-правових заходів, розробці нормативно-правових документів, які запобігають фінансовим порушенням. Мобілізуюча функція державного фінансового контролю передбачає усунення суб'єктом господарювання наслідків допущених фінансових порушень, умов, що їм сприяли, та розробку організаційно-правових заходів по розповсюдженню прогресивних методів господарювання і недопущення фінансових порушень на інших об'єктах державного регулювання. З огляду на зазначене, сутність державного фінансового контролю розкривається через його основні складові, які визначають мету, завдання, суб'єкти й об'єкти, предмет, принципи та форми контролю.

У функціонально-цільовому аспекті фінансовий контроль є функцією керування продуктивними силами й виробничими відносинами. Він складається з двох етапів: описового, зв'язаного зі збором фактів і їх первісним угрупованням, і логіко-аналітичного, що представляє якісний аналіз фактів і поєднуючий якісні та кількісні методи пізнання. Отже, фінансовий контроль містить у собі, з одного боку, факти й дані досвіду, а з другого – певну систему знань – теорію. В основі функції фінансового контролю перебуває процес вивчення певного об'єкта (предмета або явища) з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення в інтересах раціонального використання у практичній діяльності людей. Тому виникає необхідність розвитку фінансового контролю як і системи наукових знань [7]. Об'єктом фінансового контролю є грошові відносини, що виникають між державою, з одного боку, і юридичними й фізичними особами, з другого боку, із приводу повної мобілізації бюджетних засобів, перерозподілу частини національного доходу в територіальному, соціальному й галузевому розрізах і його ефективному використанні з метою виконання державою своїх функцій [8]. У фінансовому контролі в такому його розумінні на перший план висуваються два аспекти його здійснення: по-перше, забезпечення збереження державних коштів і матеріальних цінностей, вірогідності облікових і звітних даних, дотримання державної фінансової дисципліни; по-друге, об'єктивна оцінка діяльності підприємств, виявлення резервів інтенсифікації ви-

робництва й підвищення ефективності господарювання.

Наразі у фаховій літературі поширена точка зору, що фінансовий контроль являє собою синтез практичного досвіду і даних бухгалтерського обліку фінансів, аналізу господарської діяльності та ін. Прихильники цієї концепції, по суті, ставлять знак рівності між контролем як функцією керування й специфікою діяльності окремих управлінських ланок [9]. Такий підхід викликає заперечення, тому що будь-яка функція керування виступає як загальна категорія для всіх його ланок незалежно від конкретної структури управлінського апарату. Тому ту саму функцію (планування, облік, аналіз і контроль) можуть виконувати різні підрозділи апарату керування, і навпаки, один підрозділ часто здійснює кілька функцій. Питання про співвідношення фінансового контролю й бухгалтерського обліку заслуговує особливого розгляду у зв'язку з тим, що теорія бухгалтерського обліку, на відміну від теорії фінансового контролю, має багату літературу й міцні традиції. Деякі економісти заперечують правомірність відокремлення фінансового контролю від бухгалтерського обліку. При цьому зазвичай наводиться такий аргумент, що в бухгалтерському обліку й фінансовому контролі загальний предмет – стан і використання засобів підприємств, організацій і установ у процесі розширеного відтворення. З подібною позицією погодитися не можна, оскільки вона сягає своїм корінням у необгрунтоване трактування змісту й предмета двох взаємозалежних, але різних галузей економічної науки, з яких кожна вивчає господарські процеси і явища у своєму аспекті. Безперечно, фінансовий контроль має багато в чому спільні цілі й завдання з бухгалтерським обліком, оскільки в них єдиний об'єкт – фінансово-господарська діяльність підприємств та об'єднань. Відмінність складається в цільовій спрямованості кожної із цих галузей економічних знань. Головний напрям фінансового контролю й ревізії – це вивчення господарських процесів і операцій з позицій законності, вірогідності, господарській доцільності, забезпечення збереження власності, ефективності використання фінансових засобів [4, 85–60].

Виходячи з цього, можна говорити про специфічні його цілі, завдання, функції, предмети й принципи здійснення. Система фінансового контролю в цілому складається з таких елементів: суб'єкт контролю (хто контролює); об'єкт контролю (кого контролюють); предмет контролю (що контролюють); принципи контролю; ме-

тод (методика) контролю; техніка й технологія контролю; ухвалення рішення за результатами контролю; оцінка ефективності контролю. Зазначені елементи системи контролю сукупно становлять механізм фінансового контролю, що має регламентуватися нормативними юридичними актами, які сукупно утворюють фінансове (бюджетне) право. Водночас, цілі державного фінансового контролю визначають і його основні функції. Ці функції можна класифікувати за двома ознаками: по-перше, виходячи із соціального й загальнодержавного значення; по-друге, на базі змістовного значення функцій контролю.

Як фактор, що забезпечує нормальну дію соціальної системи, ця контрольна діяльність використовує правові засоби впливу на суспільні відносини через такі функції: виявлення відхилень, аналіз причин відхилень, корекція діяльності об'єкта контролю, превенція й правоохоронна діяльність. Виявлення відхилень містить у собі широкий спектр діяльності. Це – установлення відхилень у виконанні законів у частині використання засобів державного бюджету; відхилення у формуванні дохідної частини й використанні видаткової частини бюджету; відхилення у сфері фінансової діяльності міністерств, відомств, підприємств і організацій. Аналіз причин відхилень передбачає дослідження фактів, що визначили те або інше відхилення, установлення персоналій, відповідальних за відхилення. Функція корекції полягає в розробці пропозицій по усуненню виявлених відхилень у процесі формування й виконання бюджету, а також процесі фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій. Також слід наголосити, що контрольна діяльність органів держави є значною мірою правоохоронною, хоча й не зводиться тільки до неї. Як засіб забезпечення законності ця функція спрямована на припинення неправомірних дій посадових осіб і громадян, винних у недоліках і порушеннях, і пов'язана із залученням до юридичної відповідальності, а також застосуванням до цих суб'єктів заходів державного або суспільного впливу.

Особливе місце в системі фінансового контролю займає державний фінансовий контроль. Він має більш вузький спектр дії і повинен поширюватися, по-перше, на сферу формування дохідної частини бюджету; по-друге, на сферу витрат коштів державного бюджету, тобто необхідно забезпечувати контроль за цільовим та ефективним використанням коштів державного бюджету й державної власності. У цьому зв'язку державний

фінансовий контроль поширюється на міністерства й відомства, відповідальні за формування дохідної частини державного бюджету, і на міністерства й відомства, що використовують кошти державного бюджету, а також підприємства, організації, банки, яким надані бюджетні кошти на безповоротній і поворотній основах, а також мають які-небудь фінансові пільги (митні, податкові, експортно-імпортні та ін.). Таким чином, головною метою державного фінансового контролю є забезпечення законності й ефективності використання державних бюджетних і позабюджетних фінансових коштів і державної власності. Відповідно до цього основними його завданнями є: організація і здійснення контролю за своєчасним виконанням дохідних і видаткових статей державного бюджету й бюджетів державних позабюджетних фондів по обсягах, структурі й цільовому призначенню; визначення ефективності й доцільності витрат державних коштів і використання державної власності; оцінка обґрунтованості дохідних і видаткових статей державного бюджету й бюджетів державних позабюджетних фондів; фінансова експертиза проектів державних законів, а також нормативних правових актів органів державної влади, які передбачають витрати, що покриваються за рахунок коштів державного бюджету, або впливають на формування й виконання державного бюджету й бюджетів державних позабюджетних фондів; аналіз виявлених відхилень від установлених показників державного бюджету й бюджетів державних позабюджетних фондів і підготовка пропозицій, спрямованих на їх усунення, а також на вдосконалення бюджетного процесу в цілому; контроль за законністю й своєчасністю руху коштів державного бюджету й коштів державних позабюджетних фондів, уповноважених банках та інших фінансово-кредитних установах; забезпечення надходження в дохідну частину державного бюджету податкових, митних та інших платежів, що забезпечують формування дохідної частини державного бюджету; оцінка ефективності діяльності міністерств і відомств по використанню коштів державного бюджету й позабюджетних коштів; контроль за правильністю ведення бухгалтерського обліку й звітності; поліпшення бюджетної і податкової дисципліни; виявлення резервів росту дохідної бази бюджетів різних рівнів і зниження видаткової частини бюджету; контроль за реалізацією механізму міжбюджетних відносин; перевірка обігу коштів бюджету й позабюджетних коштів у банках та інших кредитних установах; контроль за формуванням і

розподілом цільових бюджетних фондів фінансової підтримки регіонів; припинення незаконних рішень з надання податкових і митних пільг, державних дотацій, субвенцій та іншої допомоги окремим категоріям платників або регіонам; виявлення фінансових зловживань у сфері бюджетних і міжбюджетних відносин; проведення профілактичної інформаційної роботи з метою підвищення бюджетної дисципліни.

Таким чином, узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити такі висновки. По-перше, загальні трансформації системи державного управління, що мали місце разом із проголошенням принципово нових цілей та завдань державотворчої діяльності в Україні (мається на увазі закріплені у ст. 1 Конституції України орієнтири її становлення як демократичної, соціальної і правової держави), суттєво змінили функціонально-цільову специфіку розвитку системи фінансового контролю в Україні. Усе це зумовило нагальну потребу у розробці нових науково-теоретичних моделей функціонування системи фінансового контролю, яка б органічно входила у загальну демократично орієнтовану систему цілей і завдань державного управління в Україні. По-друге, у зв'язку з наявністю у вітчизняному законодавстві прогалів тривалий час залишалися поза державним фінансовим контролем окремі важливі для держави сфери діяльності. Це, зокрема, стосується формування і виконання дохідної частини бюджетів усіх рівнів; діяльності таких органів державного і комунального сектору, як державні та комунальні підприємства, акціонерні, холдингові компанії, інші суб'єкти господарювання, у статутному фонді яких більш як 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі та суб'єктам комунальної власності, інші підприємства, установи та організації, які використовують державне та комунальне майно; цільового використання коштів, що залишаються у розпорядженні суб'єктів підприємницької діяльності у разі надання їм податкових пільг; формуван-

ня і використання коштів та майна державних цільових фондів. По-третє, важливими засобами вдосконалення процесів функціонування сучасної системи державного фінансового контролю в Україні є: а) впровадження у практичну діяльність суб'єктів державного фінансового контролю передового вітчизняного та зарубіжного досвіду у сфері фінансового контролю; б) розроблення та реалізація сучасних інформаційно-технічних проектів, організація на їх базі оперативного обміну інформацією між суб'єктами державного фінансового контролю; в) задоволення потреб суб'єктів державного фінансового контролю та контрольно-ревізійних підрозділів щодо підготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Література

1. Білуха М. Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту. – К.: Вища шк., 1994. – 333 с.
2. Шохин С. О., Воронина Л. И. Бюджетно-финансовый контроль и аудит. Теория и практика применения в России: Науч.-метод. пособие. – М.: Финансы и статистика, 1997. – С. 31.
3. Воронин Ю. Сообща эффективнее // Президентский контроль. – 2001. – № 10. – С. 19–20.
4. Василик О. Д. Теорія фінансів. – К.: НІОС, 2000. – 555 с.
5. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні: Монографія. – Ірпінь: Акад. ДПС України, 2001. – С. 26.
6. Данилевський Ю. А., Мезенцева Т. М. Финансовый контроль в отраслях народного хозяйства при различных формах собственности. – М.: Финансы и статистика, 1992. – С. 22–23.
7. Шмигель А. Д. Организация бухгалтерского учета и оперативного экономического контроля на промышленном предприятии. – К.: Ред.-изд. отдел Киев. ин-та нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко, 1973. – С. 19.
8. Белобжецкий И. А. Финансовый контроль и новый хозяйственный механизм. – М.: Финансы и статистика, 1989. – С. 34.
9. Вознесенский Э. А. Финансовый контроль в СССР. – М.: Юрид. лит., 1973. – 444 с.

Досліджено специфіку розвитку системи фінансового контролю в Україні з позицій визначення її базових функцій та завдань. Проаналізовано організаційні трансформації системи фінансового контролю у зв'язку зі зміною основних завдань, що визначають фінансовий контроль у системі державного управління сучасної демократичної і правової держави.

Исследуется специфика развития системы финансового контроля в Украине с позиций определения ее базовых функций и задач. Автор анализирует организационные трансформации системы финансового контроля в связи с изменением основных задач, определяющих финансовый контроль в системе государственного управления современного демократического и правового государства.

The article investigates the specifics of the financial control system in Ukraine from the standpoint of determining its basic functions and tasks. The author analyzes the organizational transformation of the financial control system in connection with a change in the basic tasks that determine the financial control in public administration of a modern democratic state and the state of law.

Надійшла 5 квітня 2011 р.